

CRÒNICA D'ACTIVITATS

VISITA AL MUSEU DEL MONESTIR DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

(8 de novembre de 2003)

El monestir de Sant Cugat ha estat objecte, els últims quatre anys, d'un important procés de rehabilitació promogut per l'Ajuntament de la Vila, que ha consistit en desplaçar el Centre de Conservació de Béns Mobles de la Generalitat, que ocupava part de les dependències del monestir i l'habilitació dels seus espais, com a Museu del Monestir i la Vila de Sant Cugat.

El 22 abril es va inaugurar la primera fase d'aquesta actuació que abasta tota la planta baixa i la part nord del primer pis. Tot el procés de rehabilitació ha anat acompanyat d'una exhaustiva exploració arquitectònica i arqueològica que ha permès aclarir els detalls de la història constructiva del monestir, que és el que s'explica a les sales del museu.

Amb aquesta premissa, la visita dels Amics de l'Art Romànic es va plantejar no com una visita a un monument que no anirem a descobrir ara, sinó com una visita a un museu i a una forma d'explicar l'arquitectura i la història d'un edifici complex i molt més important històricament que no es pensava. Per tant, es va obviar el claustre i els elements ja coneguts de la seva arquitectura i es va entrar directament a les sales del museu.

A la primera sala, es dóna resposta a la paraula "monestir" mostrant l'evolució del model arquitectònic del monestir claustral des de l'arquitectura grega del segle v aC fins als límits de l'ús del claustre a l'arquitectura cartoixana, amb una especial cura en l'explicació i interpretació d'un document cabdal per a l'arquitectura monàstica medieval: el plànol conservat a l'abadia de Sankt Gallen.

A la segona sala, es dóna resposta a través de volumetries tridimensionals i animacions audiovisuals als conceptes bàsics de l'arquitectura romànica. Aquesta sala ocupa l'àmbit de l'antiga cuina i refectori dels segles x-xi, del qual s'han descobert les portes i paraments. En el tercer àmbit, mitjançant maquetes, s'inicia la visió de l'evolució arquitectònica del monestir des del seu estat inicial, cap a l'any 1030, i les seves fases més representatives: 1250, 1335 i finals del segle xvii. En mig de les maquetes, i corresponents a cada fase, es poden veure peces representatives de l'art de cada moment:

- Capitell del segle xi.
- Pintures murals del segle xiii, procedents de la porta del claustre.
- Elements dels enteixinats gòtics del segle xiv, de la biblioteca i l'arxiu.
- Pintures del segle xvii.

Un punt a part ha estat dedicat al claustre, amb una sala d'explicacions de la iconografia dels seus capitells i un assaig de restitució del seu cromatisme original del segle xiii.

El recorregut per planta baixa s'acaba amb un audiovisual on, a través de fotografies i restitucions en realitat virtual, se segueix de forma sincrònica la història del monestir des del segle i fins l'any 1835.

El pis superior del claustre, serà objecte de treballs en la segona fase dels treballs, però en la seva ala nord s'ha habilitat un espai amb una representació audiovisual i escenogràfica de l'important text del monjo Pere Ferrer: *Costumari del Monestir de Sant Cugat*, en el qual es descriu minuciosament i detallada la forma de vida d'un monjo del segle xiii.

Joan-Albert Adell i Gisbert